

179. εἰ οὖν μηχανή τις γένοιτο ὥστε πόλιν γενέσθαι ἢ στρατόπεδον ἐραστῶν τε καὶ παιδικῶν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἄμεινον οἰκήσειαν τὴν ἑαυτῶν ἢ ἀπεχόμενοι πάντων τῶν αἰσχυρῶν καὶ φιλοτιμούμενοι πρὸς ἀλλήλους, καὶ μαχόμενοί γ' ἂν μετ' ἀλλήλων οἱ τοιοῦτοι νικῶεν ἂν ὀλίγοι ὄντες ὡς ἔπος εἰπεῖν πάντας ἀνθρώπους. ἐρῶν γὰρ ἀνὴρ ὑπὸ παιδικῶν ὀφθῆναι ἢ λιπῶν τάξιν ἢ ὄπλα ἀποβαλῶν ἦττον ἂν δήπου δέξαιτο ἢ ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων, καὶ πρὸ τούτου τεθνάναι ἂν πολλάκις ἔλοιτο. καὶ μὴν ἐγκαταλιπεῖν γε τὰ παιδικὰ ἢ μὴ βοηθῆσαι κινδυνεύοντι— οὐδεὶς οὕτω κακὸς ὄντινα οὐκ ἂν αὐτὸς ὁ Ἔρωσ ἐνθεὸν ποιήσειε πρὸς ἀρετὴν, ὥστε ὅμοιον εἶναι τῷ ἀρίστῳ φύσει· (b) καὶ ἀτεχνῶς, ὃ ἔφη Ὀμηρος, μένος ἐμπνεῦσαι ἐνίοις τῶν ἡρώων τὸν θεόν, τοῦτο ὁ Ἔρωσ τοῖς ἐρῶσι παρέχει γιγνόμενον παρ' αὐτοῦ. Καὶ μὴν ὑπεραποθνήσκειν γε μόνοι ἐθέλουσιν οἱ ἐρῶντες, οὐ μόνον ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες. τούτου δὲ καὶ ἡ Πελίου θυγάτηρ Ἄλκηστις ἱκανὴν μαρτυρίαν παρέχεται ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐθελήσασα μόνη ὑπὲρ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς ἀποθανεῖν, ὄντων αὐτῷ πατρός τε (c) καὶ μητρός, οὓς ἐκείνη τοσοῦτον ὑπερεβάλετο τῇ φιλίᾳ διὰ τὸν ἔρωτα, ὥστε ἀποδειξαι αὐτοὺς ἀλλοτρίους ὄντας τῷ ὑεῖ καὶ ὀνόματι μόνον προσήκοντας, καὶ τοῦτ' ἐργασαμένη τὸ ἔργον οὕτω καλὸν ἔδοξεν ἐργάσασθαι οὐ μόνον ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θεοῖς, ὥστε πολλῶν πολλὰ καὶ καλὰ ἐργασαμένων εὐαριθμήτοις δὴ τισιν

Ἄν, λοιπόν, κατὰ κάποιον τρόπο, υπήρχε ἡ δυνατότητα να δημιουργηθεῖ πόλη ἢ στρατόπεδο ἐραστῶν καὶ περιπόθητων ἀγοριῶν, δεν θα υπήρχε καλύτερη μορφή ὁργάνωσης καὶ διαβίωσης για τοὺς πολίτες ἀπὸ το να ἀπέχουν ἀπ' ὅλα τα αἰσχυρά καὶ να συναγωνίζονται στο καλὸ μεταξύ τοὺς καὶ, πολεμώντας μεταξύ τοὺς τέτοιοι ἄνθρωποι, ἀν καὶ λίγοι, για να μιλήσω γενικά, θα νικούσαν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς. Ὁ ἐρωτευμένος ἀντρας που λιποτάκτησε ἢ τράπηκε σε φυγὴ πετώντας τα ὄπλα του, δεν θα το ἀντεχε να τον δουν τα περιπόθητα ἀγόρια καὶ θα προτιμούσε να τον δουν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἢ, πρὶν ἀπ' αὐτό, να πεθάνει πολλές φορές. Να εγκαταλείψει ἀγόρια ἢ να μὴν τα βοηθήσει, ἐνὼ κινδυνεύουν, δεν υπάρχει κανεὶς τόσο δειλὸς που να μὴν τον στρέψει πρὸς τὴν ἀρετὴ με θεϊκὴ πνοή ὁ Ἔρωτας ὁ ἴδιος, ὥστε να γίνει ὅμοιος με αὐτὸν που ἀπὸ τὴ φύση του εἶναι ἀρίστος. Καὶ γενικά αὐτό που εἶπε ὁ Ὀμηρος, ὅτι σε κάποιους ἀπ' τοὺς ἡρώες ὁ θεὸς μένος ἐμφυσά, αὐτό ὁ Ἔρωτας το παρέχει στους ἐρωτευμένους ἀπὸ τα ἀποθέματα του.

Μόνο για τὸ χατίρι του συντρόφου οἱ ἐρωτευμένοι θέλουν να πεθάνουν, ὄχι μόνο οἱ ἀντρες ἀλλὰ καὶ οἱ γυναῖκες. Γι αὐτό καὶ ἡ κόρη του Πελίου, ἡ Ἄλκηστις ἀποτελεῖ σημαντικό σὺν ἡγόρο αὐτῆς τῆς ἀποψῆς στους Ἕλληνας, καθὼς θέλησε ἀπὸ μόνη τῆς να ἀντικαταστήσει στο θάνατο τον ἀντρα τῆς, παρόλο που ἐκεῖνος εἶχε καὶ μᾶνα καὶ πατέρα, τοὺς ὁποίους ἐκείνη τόσο πολὺ ξεπερνοῦσε στην ἀγάπη, ἐξαιτίας του ἔρωτα, ὥστε ν' ἀποδείξει ὅτι ἐκεῖνοι ἦταν ξένοι πρὸς τὸ παιδί τοὺς καὶ μόνο ὡς πρὸς τὸ ὄνομα συγγενεῖς καὶ, κάνοντας αὐτό τὸ ἔργο, ἔτυχε τῆς ἐπιδοκμασίας καὶ των ἀνθρώπων καὶ των θεῶν τόσο, ὥστε τὴν ξανάφεραν στη ζωὴ ἐντυπωσιασμένοι ἀπὸ τὴν πράξη τῆς καὶ, παρόλο που πολλοὶ ἔκαναν πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα, ἐντούτοις οἱ θεοὶ ἐπιφύλαξαν αὐτὴν τὴν τιμὴ, τῆς ἐπιστροφῆς δηλαδὴ ἀπ' τον Ἄδη, σε ελάχιστους

ἔδοσαν τοῦτο γέρας οἱ θεοί, ἐξ Ἄιδου ἀνεῖναι πάλιν τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ τὴν ἐκείνης ἀνεῖσαν ἀγασθέντες (d) τῷ ἔργῳ· οὕτω καὶ θεοὶ τὴν περὶ τὸν ἔρωτα σπουδὴν τε καὶ ἀρετὴν μάλιστα τιμῶσιν. Ὀρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου ἀτελεῖ ἀπέπεμψαν ἐξ Ἄιδου, φάσμα δεῖξαντες τῆς γυναικὸς ἐφ' ἣν ἦκεν, αὐτὴν δὲ οὐ δόντες, ὅτι μαλθακίζεσθαι ἐδόκει, ἅτε ὢν κιθαρωδός, καὶ οὐ τολμᾶν ἔνεκα τοῦ ἔρωτος ἀποθνήσκειν ὥσπερ Ἄλκηστις, ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι ζῶν εἰσιέναι εἰς Ἄιδου. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα δίκην αὐτῷ ἐπέθεσαν, καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ γυναικῶν (e) γενέσθαι, οὐχ ὥσπερ Ἀχιλλέα τὸν τῆς Θέτιδος ὕδον ἐτίμησαν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν, ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρὸς ὡς ἀποθανοῖτο ἀποκτείνας Ἔκτορα, μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο οἴκαδε ἐλθὼν γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν ἐλέσθαι βοηθήσας τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον ὑπεραποθανεῖν ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι·

μετρημένους στα δάκτυλα. Επομένως και οι θεοὶ επιβραβεύουν, με το παραπάνω, το ενδιαφέρον και τα ανώτερα αισθήματα σχετικά με τον ἔρωτα. Αντίθετα τον Ὀρφέα το γιο του Οἰάγρου, τον ἔδωξαν, χωρίς να πετύχει το σκοπό του, από τον Ἄδη, αφού δεν του ἔδωσαν τη γυναίκα για την οποία εἶχε πάει, αλλά του ἔδειξαν ἕνα ομοίωμα της, γιατί πίστευαν πως αποδείχτηκε κατώτερος των περιστάσεων, αφού ἦταν μουσικός, και τόλμησε να πεθάνει για τον ἔρωτά του, όπως η Ἄλκηστη, αλλά βρήκε κάποια δικλείδα για να μπει ζωντανός στον Ἄδη. Επομένως, γι αυτούς τους λόγους τον δίκασαν και ἔκαναν ο θάνατος του να προέλθει από γυναίκες, ενεργώντας εντελῶς διαφορετικά με την περίπτωση του Αχιλλέα, τον γιο της Θέτιδας, που τον τίμησαν και τον ἔστειλαν να κατοικήσει στο νησί των Μακάρων, επειδή, αν και εἶχε πληροφορηθεῖ από τη μητέρα του πως θα πεθάνει, αν σκοτώσει τον Ἔκτορα, και ὅτι, αν δεν τον σκότωνε, θα γύριζε στην πατρίδα και θα πέθαινε πλήρης ημερῶν, εἶχε το σθένος να προτιμήσει, βοηθώντας τον εραστή Πάτροκλο με την εκδίκηση, ὄχι μόνο να πεθάνει για λογαριασμό του αλλά και να πεθάνει και μετά το θάνατο του φίλου του.